

KỸ THUẬT TRỒNG

Thời vụ: Trồng vào đầu mùa mưa (tháng 5-6).

Chọn giống tốt, không sâu bệnh, cây khỏe.

Chuẩn bị đất: Một tuần trước khi trồng, đào hố, hố có kích thước 40x40x40cm, bón 50g urê, 50g kali, 5kg phân chuồng hoại mục, tro, 100g lân trộn đất lấp xuống hố.

Cách trồng: Khoảng cách trồng thường là 7x8m. Đặt cây vào hố, lấp đất vừa qua mặt bầu, ém chặt, tưới nước, cắm cọc buộc cho cây được yên, che gió và nắng gắt. Những năm đầu tiên khi cháp tán có thể trồng xen các loại cây hoa màu ngắn ngày để tăng thu nhập, đồng thời che phủ lớp đất, giảm cỏ dại. Có thể trồng xen trong vườn cà phê. Cây chôm chôm có cành và tán dày, cần cắt tỉa tạo tán khi cây còn nhỏ.

Điều kiện ra hoa: Sau khi thu hoạch xong quả (tháng 7-8) tỉa bỏ các cành đã cho quả, cành sâu bệnh, cành vọt, làm cỏ, vệ sinh vườn và bón phân. Bắt đầu vào mùa khô (tháng 12) ngừng tưới nước tạo thiếu hụt. Đến tháng 1-2 khi cây đã ra hoa dài 10-15cm thì tưới đẫm nước.

Phòng trừ sâu bệnh.

Trừ sâu đục quả, sâu ăn là dùng Sunicidin 0,2%, Polytrin 0,2%, trừ rệp xanh dùng bi 58.

Trừ bệnh phấn trắng dùng dung dịch Ridomil hoặc Mancozeb ,15-0,2%. Cách 10-15 ngày phun 1 lần.

3- Chuẩn bị đất trồng :

Nên chuẩn bị đất trồng Sầu Riêng theo nguyên lý đắp mô và đào hố trồng trên mô. Mô có thể đắp với đường kính 1m, cao tùy địa hình nhưng càng cao càng tốt, sau đó bón lót vào mô khoảng 5- 10kg phân hữu cơ + 200g phân N:P:K =15- 15- 6- 4 hoặc mỗi hố chỉ cần bón khoảng 3 kg phân gà KOMIX + 2Kg phân KOMIX chuyên dùng cho Sầu Riêng là đủ.

4- Trồng cây chắn gió:

Sầu Riêng là loại cây cao to nhưng gỗ giòn, dễ gãy, do đó cần chọn cây có độ cao hợp lý, khó đổ ngã và chắc gỗ để trồng xung quanh làm cây chắn gió cho vườn.

5- Đặt cây con :

Sau khi đã chuẩn bị mô xong, từ 7- 10 ngày tiến hành đặt cây con ào hố đã đào trên mô. Nếu trồng bằng cây ghép mắt nên xoay mắt ghép về hướng gió chính trong năm. Khi đặt cây xuống nên lấp đất lại ngang mặt bầu, cầm cây giữ chặt đừng cho gió làm lung lay, sau đó che bóng cho cây và tưới nước.

6- Che bóng cho cây lúc còn nhỏ :

Đối với Sầu riêng, sau khi trồng cần che bớt ánh sáng mặt trời trực tiếp cho cây, nhưng không nên che quá 50% ánh sáng.

7- Trồng xen :

Là cây lâu năm, trồng với khoảng cách rất thưa, do đó những năm đầu đất rất trống, nên cần trồng xen một số cây ngắn ngày, nhằm mục đích để che phủ đất và lấy ngắn nuôi dài như các loại cây họ đậu, cây rau màu. Không trồng xen các loại cây như : đu đủ, ca cao, dứa.... vì đây là những cây nhiễm Phytophthora rất nặng có thể lây sang sầu riêng. Cũng có thể trồng các loại cỏ để chăn nuôi bò và che phủ đất.

- Nói chung, Sầu riêng có thể trồng xen được trong vườn dứa, nhưng cần phải áp dụng các biện pháp canh tác hợp lý và khi cần thiết là phải mạnh dạng đốn dứa. Ngoài ra sầu riêng có khả năng tự thụ phần được nhưng cho trái nhỏ, các trái to là do thụ phấn chéo. Do đó nên trồng vài giống trên cùng một đơn vị diện tích để đạt năng suất tối đa. .

8- Tỉa cành tạo tán :

Nên tỉa cành cho cây ngay sau khi thu hoạch xong và còn trong thời kỳ kiến thiết cơ bản.

- Các cành cần tỉa :
  - o Cành mọc đứng, cành beo6 trong tán
  - o Cành ốm yếu, cành sâu bệnh
  - o Cành mọc quá gần mặt đất
- Các cành cần giữ lại
  - o Cành mọc ngang
  - o Cành khỏe mạnh
  - o Cành ở độ cao 1m so với mặt đất.

Nói chung công tác tỉa cành cần tiến hành sớm để khởi lãng phí dinh dưỡng, tỉa sao cho cây có tán cân đối (đứng xa nhìn có hình bông vụ) thì sẽ cho nhiều trái hơn.

9- Tỉa hoa, tỉa bớt trái trên cây :

Sầu riêng là loại cây cho rất nhiều hoa, do đó phải tỉa bỏ bớt hoa, chỉ giữ lại từng chùm hoa xa nhau trên cành. Khi đậu trái cần tỉa bỏ những trái méo mó, trái bị sâu bệnh.... số trái giữ lại tùy vào sức khỏe của cây. Đối với những cây có đường kính từ 8- 10m, mạnh khỏe chỉ giữ lại từ 80- 100 trái/cây, như thế cây mới có đủ dinh dưỡng nuôi trái phát triển hoàn toàn, chất lượng cao.

10- Tưới nước :

Cây rất cần nước, bởi vì đây là môi trường phải có để các phản ứng sinh hóa xảy ra.

- Giai đoạn cây con :tưới nước để giảm tỷ lệ cây chết, giúp cây phát triển mạnh, nhanh cho trái.

- Giai đoạn cây cho trái : lúc ra hoa Sầu Riêng cần tưới nước cách ngày để cho hạt phấn khỏe mạnh, nhưng cần phải giảm 2/3 lượng nước ở mỗi lần tưới vào thời điểm 1 tuần trước khi ra hoa. Sau khi đậu trái tiến hành tưới tăng dần lượng nước đến mức bình thường trở lại giúp trái phát triển khỏe, chất lượng tốt.

11- Bón phân:

- Giai đoạn cây con và những năm đầu cho trái :

Bón từ 3- 5kg phân lân hữu cơ vi sinh Komix/gốc, kết hợp với phân N:P:K=18- 11- 3 hoặc 15- 15- 6- 4 với liều lượng và số lần bón như sau :

Liều lượng và số lần bón theo tuổi cây.

Tuổi cây	Liều lượng Kg/cây/năm	Số lần Bón/năm
1	0.3	4
2	0.6	4
3	1.0	3
4	2.0	3
5	2.5	3
6	4.0	3
7	5.0	3
8	5.0	3
9	6.0	3

- Giai đoạn cây cho trái ổn định :Đối với các loại cây có đường kính tán 5- 6m có thể bón như sau :

* Ngay sau khi thu hoạch, tiến hành tỉa cành, bón phân lân hữu cơ vi sinh Komix 10- 15 kg/cây và phân N:P:K=18- 11- 5- 3 hoặc 15- 15- 6- 4 (2- 3 kg/cây)

o Cách pha trộn để được 2kg phân hỗn hợp có tỷ lệ

N:P:K:Mg=18- 11- 5- 3

Urê (46% N) 0.7kg

Lân Super (16, 5% P2O5) 1.1kg

Kali (50% K2O) 0.15kg

MgSO₄ (99% MgO) 0. 05kg

o Cách pha trộn để có 2 kg phân hỗn hợp N:P:K=15- 15- 6- 4
Urê (46%N) 0. 46kg
Lân Super (16, 5% P₂O₅) 1. 31kg
Kali (50% K₂O) 0. 17kg
MgSO₄ (99% MgO) 0, 06kg

*Trước khi ra hoa 30- 40 ngày bón phân N:P:K = 10- 50- 17 (2- 3 kg/cây) để giúp quá trình ra hoa dễ dàng hơn

o Cách pha trộn để được 2kg phân hỗn hợp N:P:K = 10- 50- 17.
Urê (46% N) 119g
Lân Super (16% P₂O₅) 1100g
K₂SO₄ (99% MgO) 500g
MgSO₄ (99% MgO) 30g

*Trước khi trái chín 1 tháng bón 1- 1. 5 kg K₂SO₄ để tăng chất lượng trái.

Ngoài ra có thể sử dụng phân bón Komix chuyên dùng cho cây Sầu Riêng để bón cho cây với liều lượng như sau :

- Giai đoạn cây con và lúc bắt đầu cho trái :đầu mùa mưa mỗi gốc 3- 4 kg phân Lân hữu cơ vi sinh Komix và 20 kg phân Komix chuyên dùng cho Sầu Riêng, với lượng phân chuyên dùng này ta có thể chia làm 4 lần bón trong năm.

- Giai đoạn cây cho trái Ổn định : bón hoàn toàn bằng phân Komix chuyên dùng cho Sầu Riêng, với liều lượng và số lần bón như sau:

- * Sau thu hoạch bón : 5- 10kg phân Lân hữu cơ vi sinh Komix+10kg phân chuyên dùng cho cây Sầu Riêng
- * Trước khi cây ra hoa : bón 10 kg phân Komix chuyên dùng cho cây Sầu Riêng
- * Khi trái Sầu Riêng to bằng trái chôm chôm : bón 10 kg phân Komix chuyên dùng cho cây Sầu Riêng.

Ngoài ra trong giai đoạn cây nuôi trái, có thể phun phân bón lá Komix SuperZinc- K khoảng 5 lần, mỗi lần cách nhau 1 tuần và bắt đầu phun từ tuần lễ thứ 5 sau khi đậu trái đến tuần thứ 9.

Chú Ý : Vào thời điểm cây đang nuôi trái không nên phun các loại phân bón lá có hàm lượng đạm cao, vì sẽ kích thích cây ra lá non, cạnh tranh dinh dưỡng với trái đang phát triển, làm giảm phẩm chất trái như cơm bị sượng hoặc nhão...có thể ngăn ra lá non bằng cách phun KNO₃ liều lượng 300g/8lít nước hoặc Komix SuperZinc- K, không sử dụng phân bón lá có chứa Clo, vì chất này cũng làm cho trái dễ bị sượng.

12- Xử lý ra hoa :

Nếu để cây ra hoa tự nhiên theo mùa thì bán giá không cao, do đó cần phải áp dụng một số biện pháp để xử lý cho cây ra hoa sớm hơn vụ chính. Phương pháp này được tiến hành như sau :

Sau khi thu hoạch xong, bón phân tưới nước giúp cây phục hồi nhanh, khi cây ra ít nhất được 2 lần đọt, đọt cuối cùng đã chuyển sang giai đoạn thuần thực và đã bón phân lần 2 được 30- 40 ngày, lúc này tiến hành tạo khô bằng cách :

Quét dọn tất cả các vật liệu tủ gốc, ngưng tưới nước, rút cạn tất cả nước trong mương vườn ra để vùng rễ cây khô nhanh. Sau đó tiến hành phủ bạt khi đất dưới tán cây đã khô ráo, mục đích là không cho nước đến được vùng rễ lúc trời mưa hoặc sương mù nhiều. Ngoài ra có thể áp dụng biện pháp hóa học như phun Paclobutrazol với các nồng độ từ 7. 5- 15ml/10 lít nước (nồng độ thấp cho giống dễ ra hoa và ngược lại). Thời điểm phun là khi phủ bạt được ít nhất 14 ngày, quan sát lá đã già hoàn hảo, đất vùng rễ thật khô ráo.

Lưu Ý : Muốn cho Sầu Riêng ra hoa phải có giai đoạn khô từ 7- 14 ngày, chỉ phun Paclobutrazol 1 lần trong năm và phun trên cây khỏe mạnh từ 7 năm tuổi trở lên.

13- Thụ phấn trợ lực :

Sầu riêng là loài có hoa thụ phấn vào ban đêm, các trái bị méo mó là do quá trình thụ phấn không hoàn toàn. Do đó để làm tăng quá trình thụ phấn cho Sầu Riêng và khắc phục hiện tượng trái bị méo mó. ta có thể thụ phấn bằng tay cho cây vào lúc 21- 22 giờ, ngoài ra việc trồng xen nhiều giống trong vườn (đặc biệt giống khổ qua) cũng làm cho quá trình thụ phấn tăng rất lớn.

IV- Sâu Bệnh và Biện Pháp Phòng Trị :

1- Sâu đục trái :

- **Gây hại** : thành trùng đẻ trứng trên vỏ trái non, sâu non nở ra thường ăn ở phần vỏ, sau đó đục vào trong trái, khi đến tuổi trưởng thành, sâu hóa nhộng ngay trong phần đục hoặc bên ngoài vỏ trái. Sâu gây hại từ lúc trái còn non đến lúc thu hoạch, đặc biệt tấn công trên các trái mọc chùm , làm cho trái biến dạng và rụng đi, vết đục của sâu còn tạo điều kiện cho các loại nấm bệnh tấn công.

- Phòng Trị:

- Cắt tỉa các trái phát triển kém, trái bị nhiễm trong chùm.
- Dùng cành cây nhỏ ngăn cách các trái đóng cặp để hạn chế sâu tấn công.
- Dùng bẫy đèn với ánh sáng đen để dẫn dụ thành trùng.
- Tạo điều kiện cho thiên địch phát triển.
- Bao trái.

Phun các loại thuốc trừ sâu như : Pyrinex, Diaphos, Sherzol, BayFidan...

2- Rầy phấn :

- **Gây hại** : đây là đối tượng rất quan trọng trên Sầu Riêng, thành trùng và ấu trùng thường sống ở mặt dưới lá, chích hút lá non, lá bị hại thường có những chấm vàng, khi bị hại nặng 1 lá thường khô, cong lại và rụng hàng loạt, làm ảnh hưởng đến sinh trưởng phát triển, ra hoa đậu trái của cây>Ngoài ra rầy còn tiết ra mật tạo điều kiện cho nấm bồ hóng tấn công, rầy phát triển mạnh trong các tháng mùa nắng.

- Phòng trị :

- Điều khiển cây ra đợt non đồng loạt.
- Sử dụng bẫy màu vàng để bắt thành trùng
- Phun nước khi lá vừa nở để giảm mật số
- Tạo điều kiện cho thiên địch phát triển
Phun thuốc hóa học như: SecSaigon, Fenbis, Sumicidin, karate...

3- Rệp sáp :

- **Gây hại** : khá phổ biến trên Sầu Riêng, chúng tấn công từ lúc trái còn non đến trái chín, trong quá trình gây hại rệp còn tạo điều kiện cho nấm bồ hóng tấn công.

- Phòng trị :

- o Phun nước áp lực mạnh lên trái để hạn chế rầy.
- o Tỉa bỏ những trái non bị nhiễm nặng
- o Phun thuốc hóa học như : Fenbis, Pyrinex, Viphenisa, Visher, Supracid, Confidor....

4- Nhện đỏ :

- **Gây hại** : Nhện phát triển mạnh trong điều kiện nóng ẩm, khả năng sinh sản khá cao, vòng đời ngắn, gây hại bằng cách ăn biểu bì lá tạo thành những đốm trắng li ti, khi bị nhiễm nặng lá chuyển sang vàng và rụng đi, ảnh hưởng đến khả năng ra hoa và đậu trái của cây.

- Phòng trị :

- o Trong điều kiện tự nhiên có rất nhiều loài thiên địch tấn công nhện.
- o Phun nước lên lá tạo ẩm cao trong vườn vào mùa nắng có thể làm giảm mật độ nhện, đồng thời cũng tạo điều kiện cho thiên địch phát triển,
- o Phun các loại thuốc hóa học như : Comite, Ortus, Vimite, Mitac, Danitol...

5 – Bệnh xì mũ :

- **Triệu chứng** : Lúc đầu phát hiện trên vỏ thân có màu nâu sũng nước, dần dần lan rộng ra làm nứt vỏ, nhựa chảy ra từ đây.

- **Tác nhân** : do nấm Phytophthora gây ra.

- **Gây hại** : nấm tấn công phần rễ non gần mặt đất và lan dần đến phần vỏ của gốc cây sát mặt đất, từ từ di chuyển lên phần vỏ của thân, làm vỏ bị biến màu

nâu, sau đó thối và chảy mủ, phần gỗ nơi bị bệnh cũng bị hóa nâu, đôi khi nấm còn tấn công lên các cành lớn của cây. Bệnh thường xảy ra trong mùa mưa, nấm phát tán theo gió, nước mưa và dễ dàng gây hại trong các vườn trồng dày, chăm sóc kém. Nấm bệnh còn tấn công trên trái làm thối trái và trên lá nhất là các lá non ở gần mặt đất.

- Phòng trị :

- o Nên trồng cây trên đất cao ráo.
- o Chọn giống có tính chống chịu cao để làm gốc ghép.
- o Trồng với mật độ vừa phải (8- 10m) và thường xuyên tỉa cành tạo tán cho vườn thông thoáng.
- o Bón đầy đủ phân hữu cơ cho cây.
- o Thiết kế hệ thống tưới và tiêu nước tốt.
- o Tham vườn thường xuyên phát hiện thật sớm cây bị bệnh để phòng trị kịp thời bằng cách : đầu tiên cạo sạch vùng bị bệnh, pha Ridimil Gold 30- 50g/1 lít dầu dừa quét lên vết bệnh 2- 3 lần;pha Aliette với nồng độ 20- 30g/8 lít nước phun đều lên lá khoảng 2- 3 lần, mỗi lần cách nhau 1 tuần.

6- Bệnh thán thư :

- **Triệu chứng** : Đây là bệnh khá phổ biến trên Sầu Riêng, lúc đầu bệnh xuất hiện từ mép hay chóp lá, lan dần vào trong phiến lá, có màu nâu đậm, vết bệnh điển hình là để lại các đường viền có hình tròn màu nâu đậm dọc theo 2 gân chính của lá.

- **Tác nhân** : do nấm collectotrichum Zibethinum gây ra.

- Phòng trị:

- o Trồng với khoảng cách vừa phải, thường xuyên tỉa cành tạo tán cho vườn thông thoáng
- o Tiêu hủy những cành bị bệnh
- o Cung cấp nước đầy đủ cho cây phát triển tốt
- o Phun thuốc hóa học như : Carbenzim, Thio- M. Dithan- M, Viben- C, Antracon, Dipomate, Funguran, Score...

7- Bệnh cháy lá non :

- **Triệu chứng** : trên lá bắt đầu là những đốm màu nâu sũng nước, sau đó lan rộng dọc theo 2 mép lá làm lá không phát triển được, bệnh xuất hiện nhiều trong mùa mưa.

- **Tác nhân** : do nấm Rhizoctonia sp gây ra.

- **Gây hại** : nấm bệnh tấn công lên cây con và cả cây trưởng thành, cây nhiễm bệnh lá ngọn bị cháy và rụng đi, sau đó làm khô ngọn, cành và nhánh nhỏ, ảnh hưởng rất lớn đến sinh trưởng và năng suất.

- Phòng trị :

- o Bố trí vườn ươm với mật độ thưa, không tưới quá nhiều nước.

- o Không bố trí vườn ươm dưới tán cây lớn.
- o Vệ sinh thu dọn các cành lá bị rớt dưới tán cây
- o Tỉa cành tạo tán giúp cây thông thoáng.
- o Phun các loại thuốc như : Bendazol, Viben- C, Vanicide, Carbenzim, Funguran, Bavistin...